

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์แจ่ม วัชรพันธุ์สกุล   อาจารย์ประจำหลักสูตรคณิตศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
2. นางสาวอรุณศรี เตชะเรืองรอง   ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
โรงเรียนอุตรดิตถ์
3. นายอภิชาติ จารุชาติ   ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
โรงเรียนอุตรดิตถ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ภาคเรียนที่ 2
บทที่ 2 เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ		จำนวน 15 คาบ
เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส		เวลา 1 คาบ

มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด
ตัวชี้วัด ค 2.1 ม.4-6/1 ใช้ความรู้เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติของมุมในการคาดคะเนระยะทางและความสูง

มาตรฐาน ค 2.2 แก้ปัญหาเกี่ยวกับการวัด
ตัวชี้วัด ค 2.2 ม.4-6/1 แก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับระยะทางและความสูงโดยใช้อัตราส่วนตรีโกณมิติ
มาตรฐาน ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมาย

ทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ตัวชี้วัด ค 6.1 ม.4-6/3 ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลได้อย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัด ค 6.1 ม.4-6/4 ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

สาระสำคัญ

ทฤษฎีบทพีทาโกรัส มีประโยชน์ในการคำนวณหาความยาวด้านของสามเหลี่ยมมุมฉาก

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. นักเรียนสามารถคำนวณหาความยาวด้านของรูปสามเหลี่ยม โดยใช้ทฤษฎีบทพีทาโกรัสได้
2. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องทฤษฎีบทพีทาโกรัสมาใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาได้

ด้านทักษะกระบวนการ

1. นักเรียนสามารถให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลได้อย่างเหมาะสม
2. นักเรียนสามารถใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

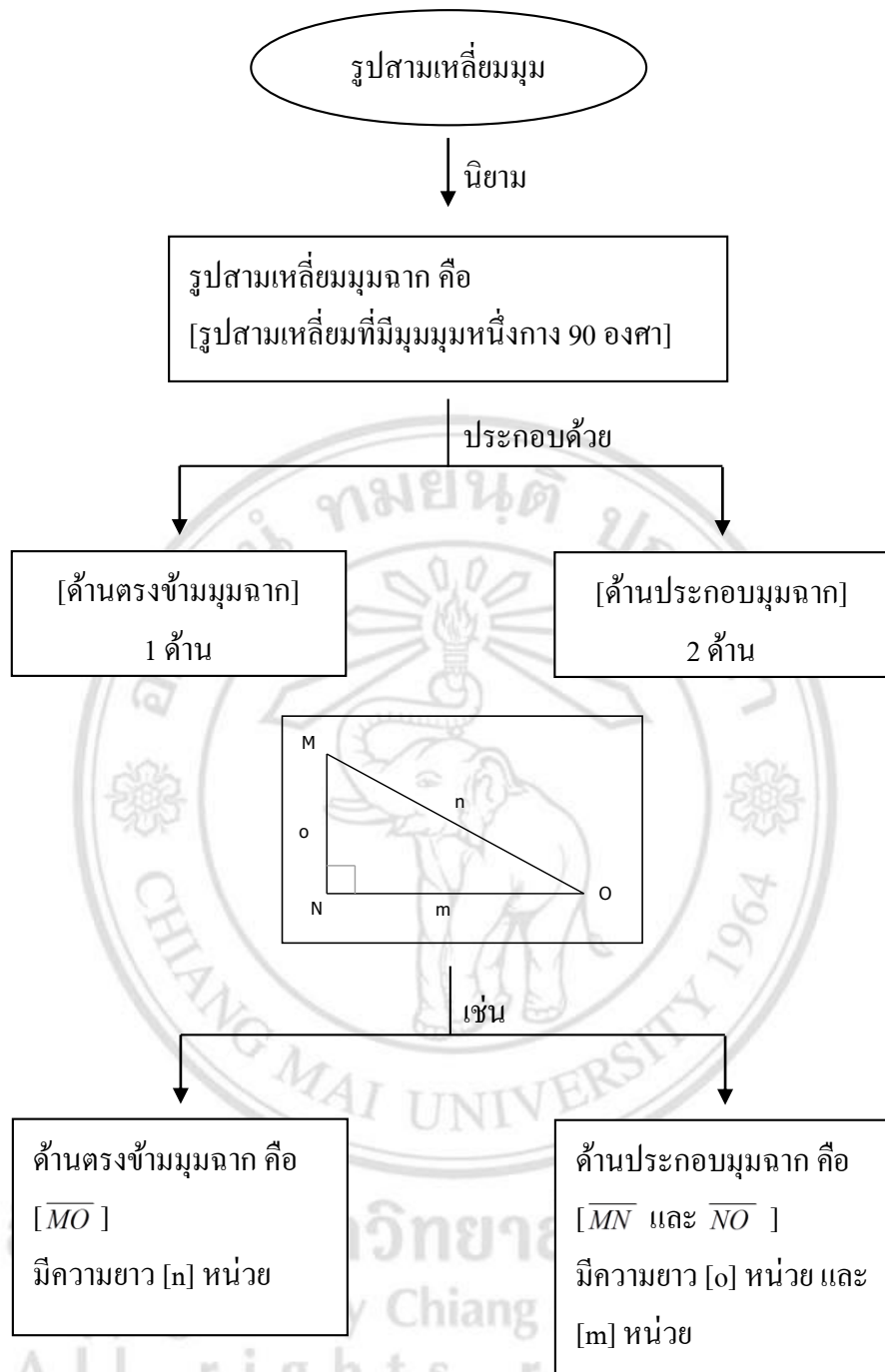
1. นักเรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูทบทวนบทนิยามและสมบัติของรูปสามเหลี่ยมมุมฉากโดยแสดงแผนผังมโนคติ และซักถามนักเรียนโดยสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมาเขียนคำตอบหน้าชั้นเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 1/1 เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส แล้วร่วมกันเฉลย โดยลุ่มนักเรียนออกมาเขียนคำตอบ

3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน ให้นักเรียนช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมในใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส และตอบคำถามต่อไปนี้

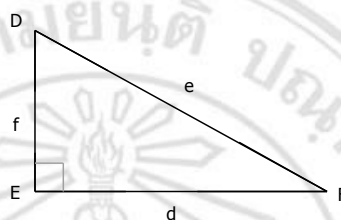
- นักเรียนสามารถนำชิ้นที่กำหนดให้ทั้ง 5 ชิ้น ไปประกอบในรูปสี่เหลี่ยม C ได้พอดีหรือไม่

- เขียนความสัมพันธ์ระหว่างรูปสี่เหลี่ยม A, B, C
- เขียนความสัมพันธ์ระหว่างด้าน a, b, c
- เขียนทฤษฎีบทพีทาโกรัส

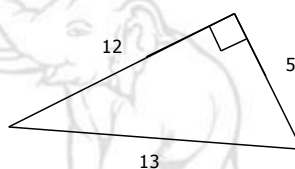
4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับทฤษฎีบทพีทาโกรัส ให้นักเรียนเขียนสรุปด้วยตนเอง อีกครั้งลงในเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ 1 เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส

5. ครูนำเสนอแผนภาพที่ 1 และ 2 แล้วให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความสัมพันธ์ของความยาวด้านโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีบทพีทาโกรัส

แผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 2

6. ครูสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่นักเรียนไม่เข้าใจ และอธิบายเพิ่มเติม

7. ครูมอบหมายนักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 1/2 เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส และเขียนบันทึกการเรียนรู้ส่งในวันต่อไป

สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ 1 เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส
2. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส
3. แผนภาพที่ 1 และ 2
4. แบบฝึกทักษะที่ 1/1 และ 1/2 เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส

วิธีการวัดผลและประเมินผล

1. การตรวจแบบฝึกทักษะที่ 1/1 และ 1/2 เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียน เกี่ยวกับความกระตือรือร้นในการเรียน การตอบคำถาม ความร่วมมือและความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม
3. ตรวจสอบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

เครื่องมือการวัดและประเมินผล

1. แบบบันทึกการตรวจแบบฝึกทักษะที่ 1/1 และ 1/2 เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส
2. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
3. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ 1
เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส

รูปสามเหลี่ยมมุม

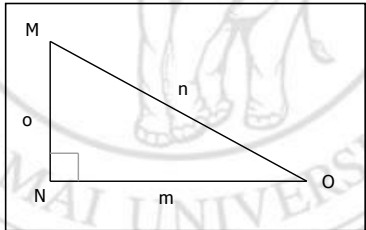
↓
นิยาม

รูปสามเหลี่ยมมุมฉาก คือ .....

ประกอบด้วย

ด้าน .....

ด้าน .....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University

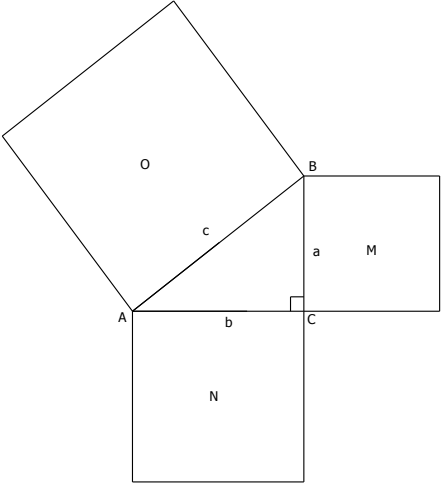
เช่น

ด้าน ..... คือ
.....
มีความยาว ..... หน่วย

ด้าน ..... คือ
.....
มีความยาว ..... หน่วย

ทฤษฎีบทพีทาโกรัส

↓ กล่าวว่

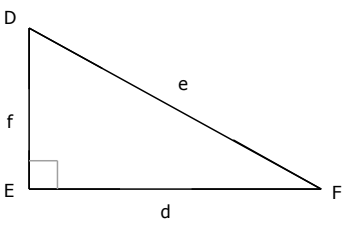

พื้นที่.....เท่ากับ
พื้นที่.....รวมกับพื้นที่.....
หรือ เมื่อแทนความยาวด้านของรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก ABC ด้วย a, b, c ได้ความสัมพันธ์ของความยาวด้าน ดังนี้

.....

↓ เช่น

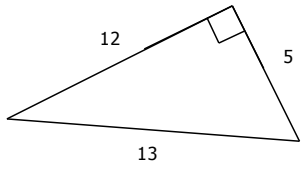
แผนภาพที่ 1

จากทฤษฎีบทพีทาโกรัส
ได้ความสัมพันธ์ของความยาวด้าน ดังนี้

.....

แผนภาพที่ 2

จากทฤษฎีบทพีทาโกรัส
ได้ความสัมพันธ์ของความยาวด้าน ดังนี้

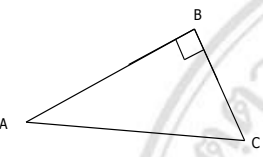
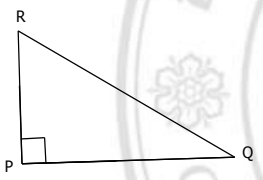
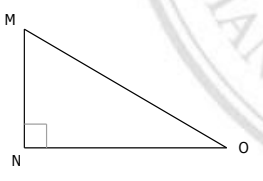
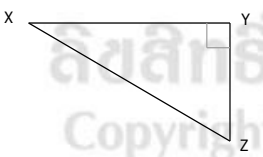
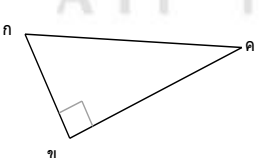
.....

แบบฝึกทักษะที่ 1/1
เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมด้านตรงข้ามมุมฉากและด้านประกอบมุมฉากลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

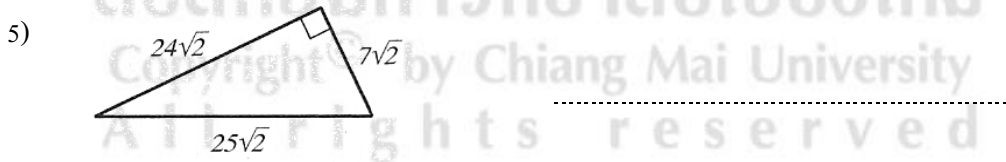
ข้อ	สามเหลี่ยม	ด้านตรงข้ามมุมฉาก	ด้านประกอบมุมฉาก ด้านที่หนึ่ง	ด้านประกอบมุมฉาก ด้านที่สอง
1				
2				
3				
4				
5				

แบบฝึกทักษะที่ 1/2
เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

จากรูปที่กำหนดให้ จงเขียนความสัมพันธ์ระหว่างความยาวด้านของรูปสามเหลี่ยมมุมฉากตามทฤษฎีบทพีทาโกรัส

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบกิจกรรมที่ 1

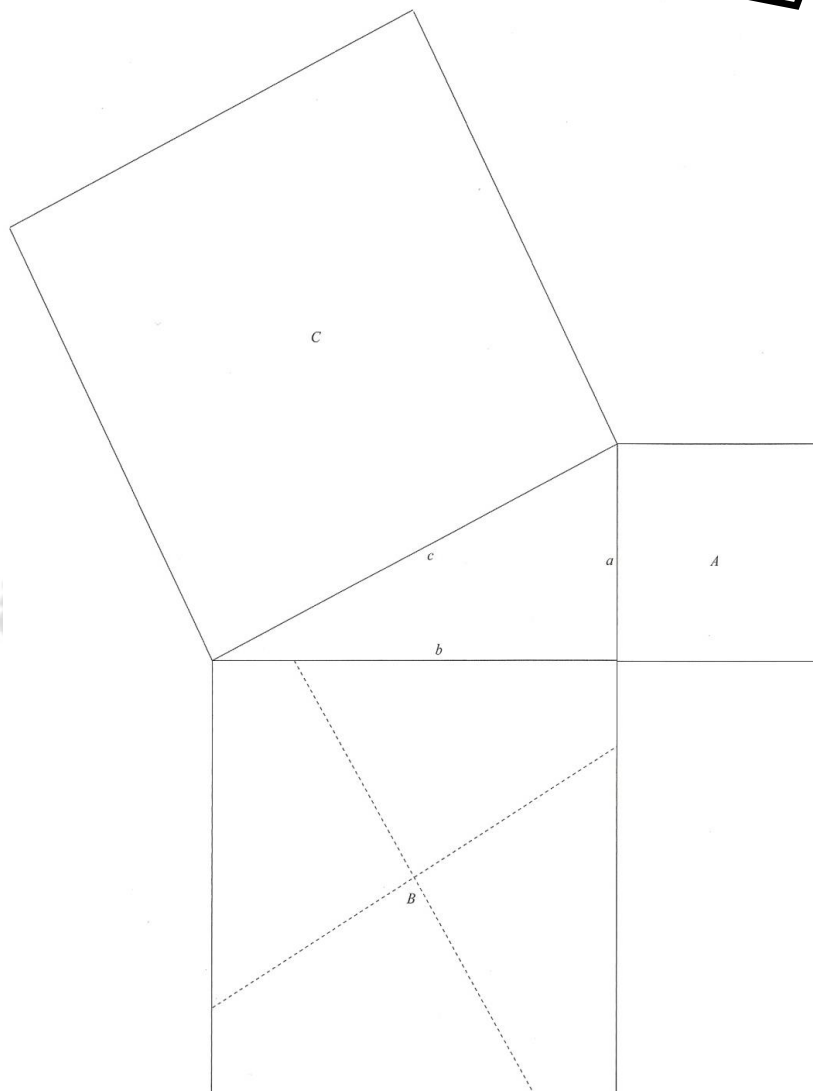
เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส

จากรูปด้านล่าง แสดงรูปสามเหลี่ยมมุมฉากที่มีรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสอยู่บนด้านทั้งสามของรูปสามเหลี่ยม ประกอบด้วย สี่เหลี่ยม A, B, C นักเรียนทดลองทำตามขั้นตอนด้านล่าง และตอบคำถาม

ขั้นตอนที่ 1 ตัดสี่เหลี่ยม A, B, C ที่อยู่บนด้านทั้งสามของสามเหลี่ยมมุมฉาก

ขั้นตอนที่ 2 ตัดรูปสี่เหลี่ยม B ออกเป็น 4 ชิ้น ตามรอยประ

ขั้นตอนที่ 3 จัดรูปสี่เหลี่ยม A และ 4 ชิ้นของสี่เหลี่ยม B ไปประกอบในรูปสี่เหลี่ยม C

ใบกิจกรรมที่ 1
เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส

กลุ่มที่..... ชั้น ม.4/.....

1. ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....
2. ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....
3. ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....
4. ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....
5. ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....

- นักเรียนสามารถจัดชิ้นส่วนที่กำหนดให้ทั้ง 5 ชิ้น ไปประกอบในรูปสี่เหลี่ยม C ได้พอดีหรือไม่

ตอบ .....

- ความสัมพันธ์ระหว่างรูปสี่เหลี่ยม A, B, C

พื้นที่ของสี่เหลี่ยม C = ...

- ความสัมพันธ์ระหว่างด้านของรูปสามเหลี่ยม เมื่อ a, b, c แทนความยาวด้านของรูปสามเหลี่ยม

$c^2 =$ .....

All rights reserved

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
บทที่ 2 เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ
เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไซน์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

จำนวน 15 คาบ

เวลา 1 คาบ

มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด

- มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด
- ตัวชี้วัด ค 2.1 ม.4-6/1 ใช้ความรู้เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติของมุมในการคาดคะเนระยะทางและความสูง
- มาตรฐาน ค 2.2 แก้ปัญหาเกี่ยวกับการวัด
- ตัวชี้วัด ค 2.2 ม.4-6/1 แก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับระยะทางและความสูงโดยใช้อัตราส่วนตรีโกณมิติ
- มาตรฐาน ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ตัวชี้วัด ค 6.1 ม.4-6/2 ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
- ตัวชี้วัด ค 6.1 ม.4-6/4 ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

สาระสำคัญ

ในการแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับความยาวด้านและมุมของรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก ใช้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีบทพีทาโกรัส ไซน์ มาช่วยในการแก้ปัญหาได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องไซน์ ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้
2. นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนเรื่องไซน์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ได้

ด้านทักษะกระบวนการ

1. นักเรียนสามารถใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2. นักเรียนสามารถใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอ ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. นักเรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน

2. นักเรียนมีความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

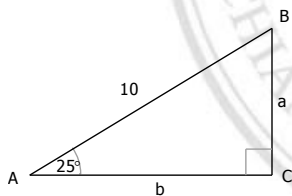
กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับไซน์โดยใช้แผนภาพที่ 1 และสุ่มนักเรียน 2-3 คน ช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1

กำหนด a แทนความยาวด้าน BC

b แทนความยาวด้าน AC

- จากแผนภาพมุม B มีขนาดเท่าไร $[65^\circ]$

- นักเรียนจะหาไซน์ของมุมที่ไม่ใช่ $30^\circ 45^\circ 60^\circ$ ได้อย่างไร

[หาจากตารางตรีโกณมิติ]

- นักเรียนจะหาความยาวของ a ได้อย่างไร

[ใช้ความรู้เรื่องไซน์ จะได้ $\sin 25^\circ = \frac{a}{10} \Rightarrow 0.423 = \frac{a}{10} \Rightarrow a = 4.23$]

- นักเรียนจะหาความยาวของ b ได้อย่างไร

[ใช้ความรู้เรื่องไซน์ จะได้ $\sin 65^\circ = \frac{b}{10} \Rightarrow 0.906 = \frac{b}{10} \Rightarrow b = 9.06$]

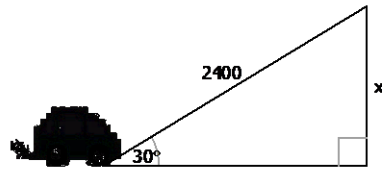
2. ครูแจกตารางตรีโกณมิติ ให้นักเรียนหาค่า a และ b และสรุปค่าที่ได้ร่วมกันอีกครั้ง

3. ครูแสดงสถานการณ์ปัญหาที่ 1 และซักถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้

สถานการณ์ปัญหาที่ 1 รถยนต์คันหนึ่งวิ่งขึ้นเนินเขา ซึ่งทำมุม 30° กับพื้นราบ เมื่อวิ่งไปได้ 2,400 เมตร ถึงยอดเขาพอดี จงหาว่ารถยนต์คันนี้อยู่สูงจากพื้นราบกี่เมตร

- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนจะเริ่มต้นแก้ปัญหาอย่างไร [ทำความเข้าใจปัญหา]

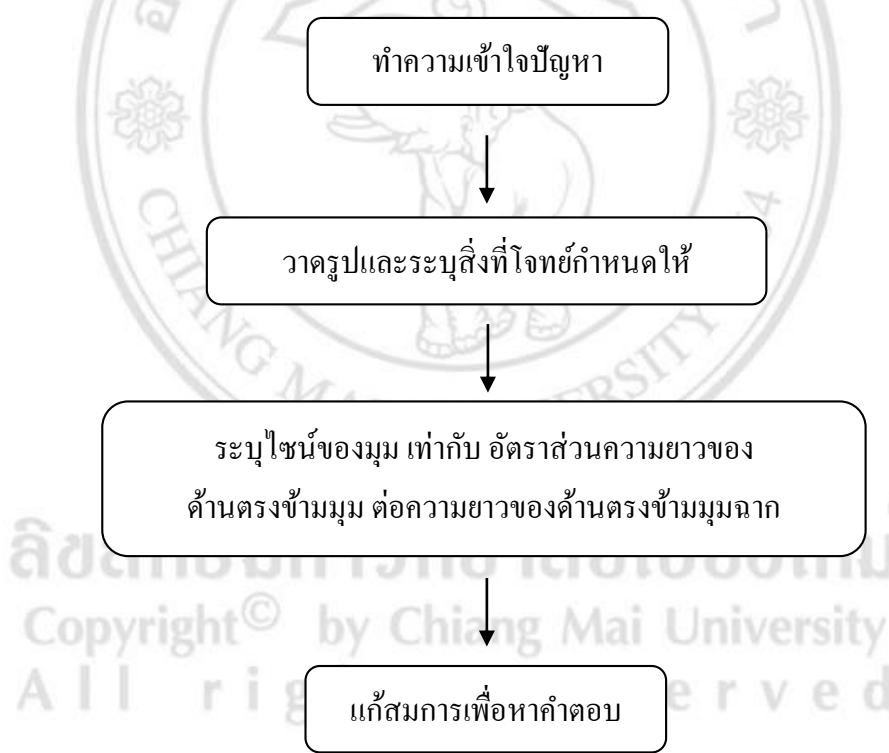
- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนสามารถวาดรูปและระบุสิ่งที่โจทย์กำหนดได้อย่างไร

- นักเรียนช่วยกันอธิบายวิธีการหาคำตอบของปัญหานี้อย่างไร

[ใช้ความรู้เรื่องไซน์ จะได้ $\sin 30^\circ = \frac{x}{2400} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{x}{2400} \Rightarrow x = 1,200$]

4. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบของสถานการณ์ปัญหาที่ 1 และอภิปรายถึงขั้นตอนการแก้ปัญหา สุ่มนักเรียน 2-3 คน เขียนแผนผังโนมิต ต่อไปนี้

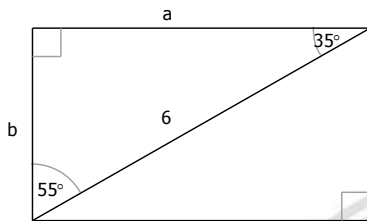

5. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมที่ 5 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไซน์

6. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน 2 กลุ่ม เพื่อออกมาเฉลยสถานการณ์ปัญหาที่ 2 และ 3 ในใบกิจกรรมที่ 5 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไซน์

สถานการณ์ปัญหาที่ 2

เส้นทแยงมุมของรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ารูปหนึ่งยาว 6 เซนติเมตร และทำมุม 55 องศา กับด้านกว้างของรูปสี่เหลี่ยมนี้ จงหาความยาวและความกว้างของรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ารูปนี้

หาความยาวของสี่เหลี่ยมผืนผ้า

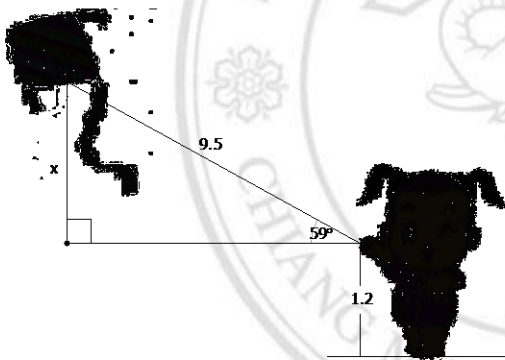
$$\sin 55^\circ = \frac{a}{6} \Rightarrow 0.819 = \frac{a}{6} \Rightarrow a = 4.914$$

หาความกว้างของสี่เหลี่ยมผืนผ้า

$$\sin 35^\circ = \frac{b}{6} \Rightarrow 0.574 = \frac{b}{6} \Rightarrow b = 3.444$$

สถานการณ์ปัญหาที่ 3

เด็กคนหนึ่งกำลังเล่นว่าวอยู่ มือข้างที่ถือเชือกอยู่สูงจากพื้นดิน 1.2 เมตร และเส้นเชือกทำมุม 59 องศา กับพื้นราบ ความยาวเชือกจากมือถึงว่าวยาว 9.5 เมตร อยากทราบว่า ว่าวตัวนี้อยู่สูงจากพื้นดินเท่าใด

หาความยาวของ x

$$\sin 59^\circ = \frac{x}{9.5} \Rightarrow 0.857 = \frac{x}{9.5} \Rightarrow x = 8.1415$$

ว่าวตัวนี้อยู่สูงจากพื้นดิน

$$8.1415 + 1.2 = 9.3415 \text{ เมตร}$$

7. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ และครูสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่นักเรียนไม่เข้าใจ และอธิบายเพิ่มเติม

8. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไซน์ และเขียนบันทึกการเรียนรู้ส่งในวันต่อไป

สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ 5 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไซน์
2. แผนภาพที่ 1
3. ใบกิจกรรมที่ 5 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไซน์
4. แบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไซน์

วิธีการวัดผลและประเมินผล

1. การตรวจแบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไซน์

2. สังเกตพฤติกรรมการเรียน เกี่ยวกับความกระตือรือร้นในการเรียน การตอบคำถาม ความร่วมมือและความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม
3. ตรวจสอบที่การเรียนรู้ของนักเรียน

เครื่องมือการวัดและประเมินผล

1. แบบบันทึกการตรวจแบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไฮเซน
2. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
3. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

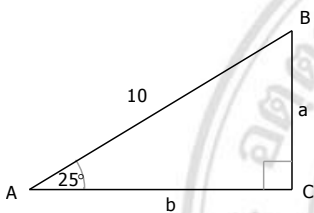
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ 5
เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไซน์

แผนภาพที่ 1

กำหนด a แทนความยาวด้าน BC

b แทนความยาวด้าน AC

- จากแผนภาพมุม B มีขนาดเท่าไร

- นักเรียนจะหาไซน์ของมุมที่ไม่ใช่ 30° 45° 60° ได้อย่างไร

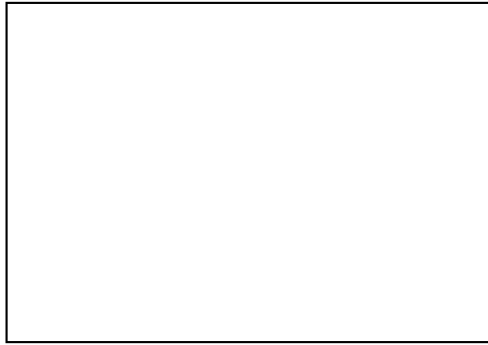
- นักเรียนจะหาความยาวของ a ได้อย่างไร

- นักเรียนจะหาความยาวของ b ได้อย่างไร

สถานการณ์ปัญหาที่ 1 รถยนต์คันหนึ่งวิ่งขึ้นเนินเขา ซึ่งทำมุม 30° กับพื้นราบ เมื่อวิ่งไปได้ 2,400 เมตร ก็ถึงยอดเขาพอดี จงหาว่ารถยนต์คันนี้อยู่สูงจากพื้นราบกี่เมตร

- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนจะเริ่มต้นแก้ปัญหอย่างไร

- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนสามารถวาดรูปและระบุสิ่งที่โจทย์กำหนดได้อย่างไร

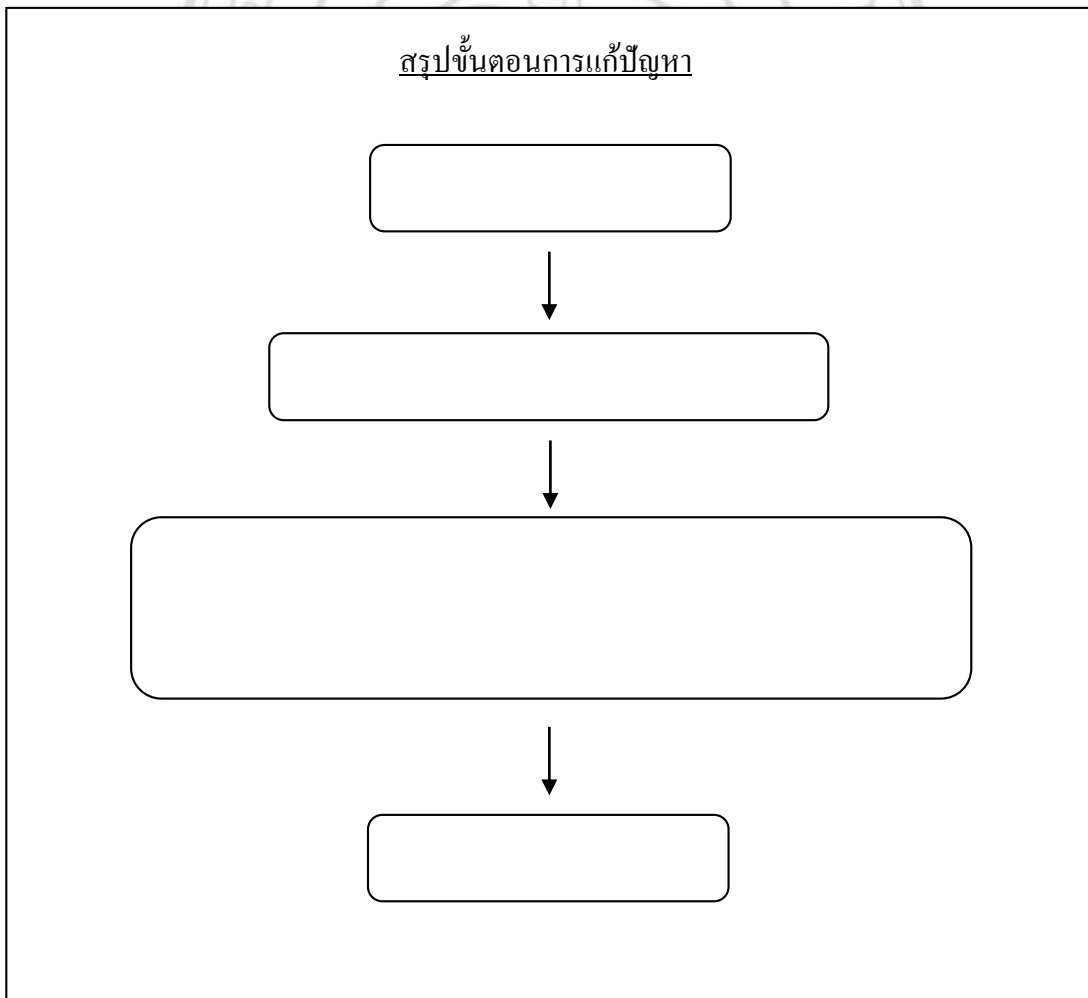

- นักเรียนสามารถหาคำตอบได้อย่างไร

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมที่ 5
เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาไซน์

กลุ่มที่..... ชั้น ม.4/.....

1. ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....
2. ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....
3. ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....
4. ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....
5. ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....

คำชี้แจง

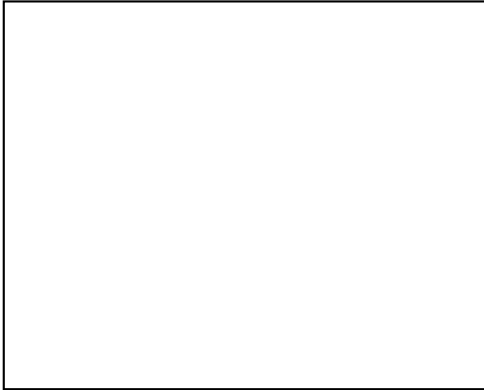
ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันแก้ปัญหาในสถานการณ์ปัญหาที่กำหนดให้ต่อไปนี้

สถานการณ์ปัญหาที่ 2 เส้นทแยงมุมของรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ารูปหนึ่งยาว 6 เซนติเมตร และทำมุม 55 องศา กับด้านกว้างของรูปสี่เหลี่ยมนี้ จงหาความยาวและความกว้างของรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ารูปนี้

หาความยาวของสี่เหลี่ยมผืนผ้า

หาความกว้างของสี่เหลี่ยมผืนผ้า

สถานการณ์ปัญหาที่ 3 เด็กคนหนึ่งกำลังเล่นว่าวอยู่ มือข้างที่ถือเชือกอยู่สูงจากพื้นดิน 1.2 เมตร และเส้นเชือกทำมุม 59 องศา กับพื้นราบ โดยที่เชือกจากมือถึงว่าวยาว 9.5 เมตร อยากทราบว่า ว่าวตัวนี้อยู่สูงจากพื้นดินเท่าใด

.....

.....

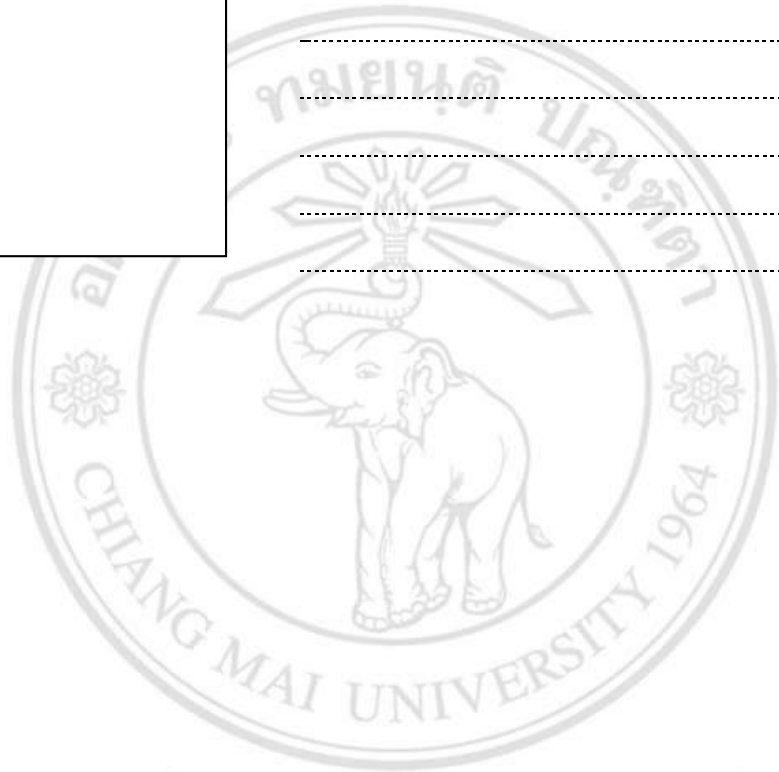
.....

.....

.....

.....

.....

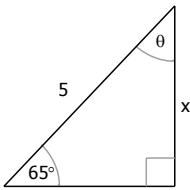
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบฝึกทักษะที่ 5
เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาสามเหลี่ยม

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง จงแสดงวิธีทำ

1) จากรูป จงหาขนาดของมุม θ และความยาวของ x

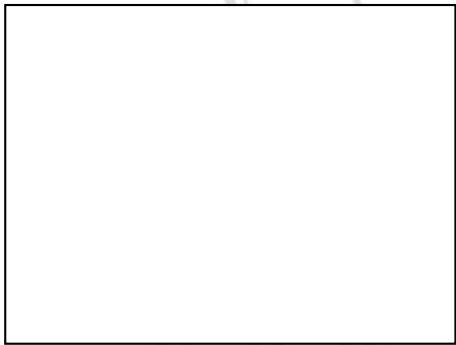
.....

.....

.....

.....

2) กำหนดให้สามเหลี่ยมมุมฉาก XYZ มีมุม XYZ ขนาด 90° มุม YXZ ขนาด 37° และด้าน XZ มีความยาว 9 เซนติเมตร จงหาความยาวของ XY และความยาวของ YZ

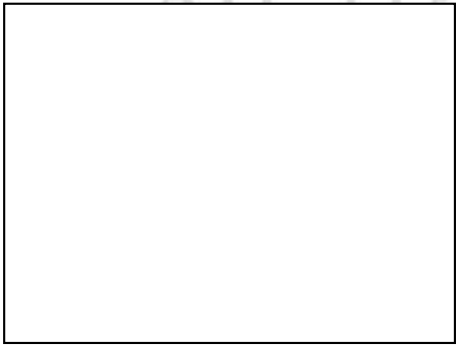
.....

.....

.....

.....

3) พาดบันไดซึ่งมีความยาว 4 เมตร ไว้กับกำแพง โดยที่ปลายบันไดจรดปลายกำแพงพอดี ถ้ำกำแพงสูงจากพื้น 3.2 เมตร จงหาว่าบันไดทำมุมกับพื้นดินประมาณกี่องศา

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ภาคเรียนที่ 2
บทที่ 2 เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ		จำนวน 15 คาบ
เรื่อง ส่วนกลับของไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์		เวลา 1 คาบ

มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค 2.1	เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด
ตัวชี้วัด ค 2.1 ม.4-6/1	ใช้ความรู้เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติของมุมในการคาดคะเนระยะทางและความสูง
มาตรฐาน ค 2.2	แก้ปัญหาเกี่ยวกับการวัด
ตัวชี้วัด ค 2.2 ม.4-6/1	แก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับระยะทางและความสูงโดยใช้อัตราส่วนตรีโกณมิติ
มาตรฐาน ค 6.1	มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ตัวชี้วัด ค 6.1 ม.4-6/2	ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
ตัวชี้วัด ค 6.1 ม.4-6/4	ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

สาระสำคัญ

นอกจากไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์แล้ว ยังมีอัตราส่วนตรีโกณมิติอีก 3 อัตราส่วน ได้แก่ เซแคนต์ โคเซแคนต์ และโคแทนเจนต์ ซึ่งเป็นส่วนกลับของโคไซน์ ไซน์ และแทนเจนต์ ตามลำดับ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. นักเรียนสามารถหาค่าอัตราส่วนตรีโกณมิติของรูปสามเหลี่ยมมุมฉากที่กำหนดให้ได้
2. นักเรียนสามารถนำอัตราส่วนตรีโกณมิติมาใช้ในคำนวณหาความยาวด้าน หรืออัตราส่วนตรีโกณมิติของมุมที่กำหนดให้ได้

ด้านทักษะกระบวนการ

1. นักเรียนสามารถใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2. นักเรียนสามารถใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอ ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. นักเรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน

2. นักเรียนมีความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

กิจกรรมการเรียนรู้

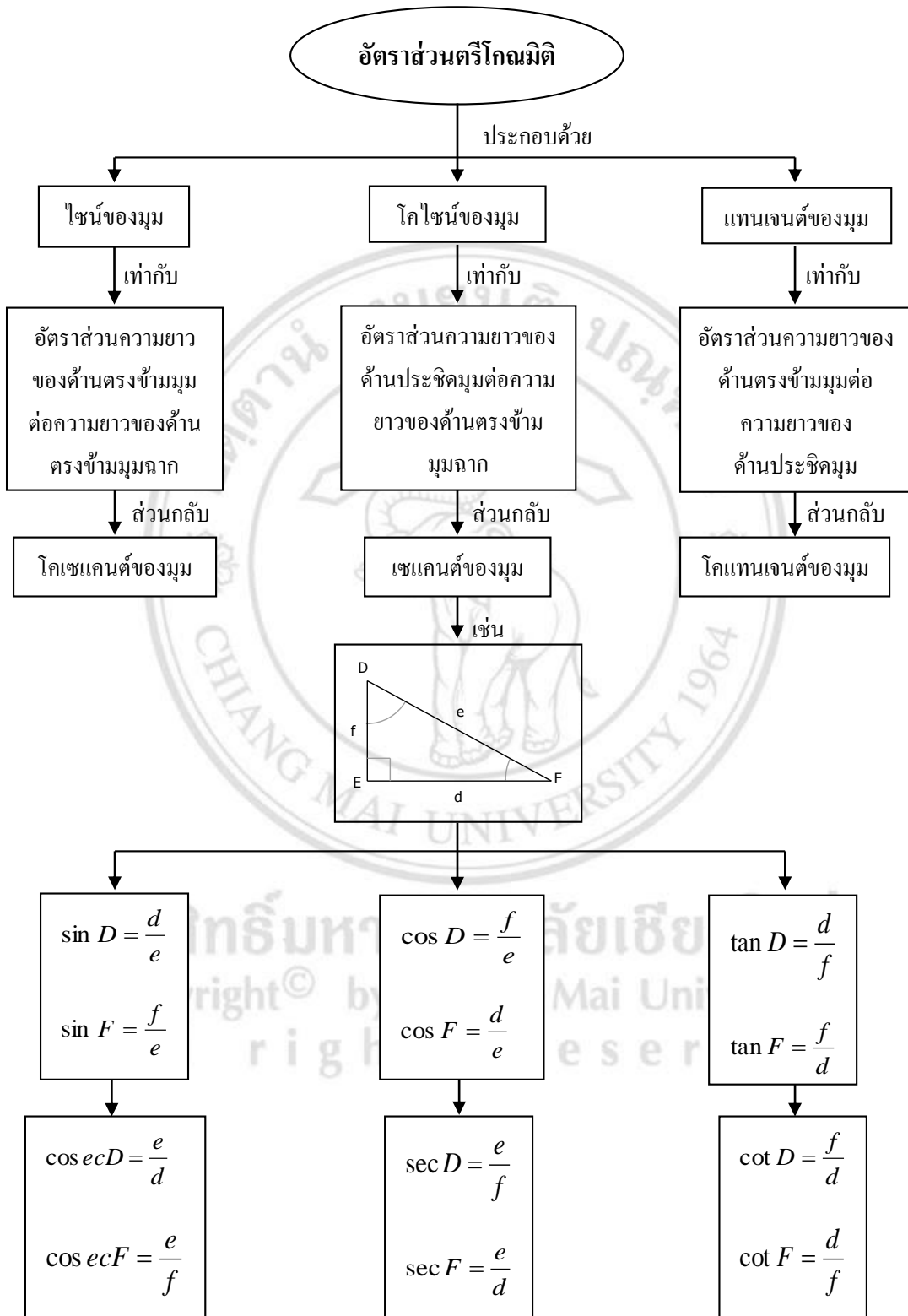
1. ครูทบทวนบทนิยามอัตราส่วนตรีโกณมิติ และค่าอัตราส่วนตรีโกณมิติของมุม 30° 45° 60° โดยการถามตอบ และให้นักเรียนสรุปเป็นแผนผังโนมิตี ดังนี้

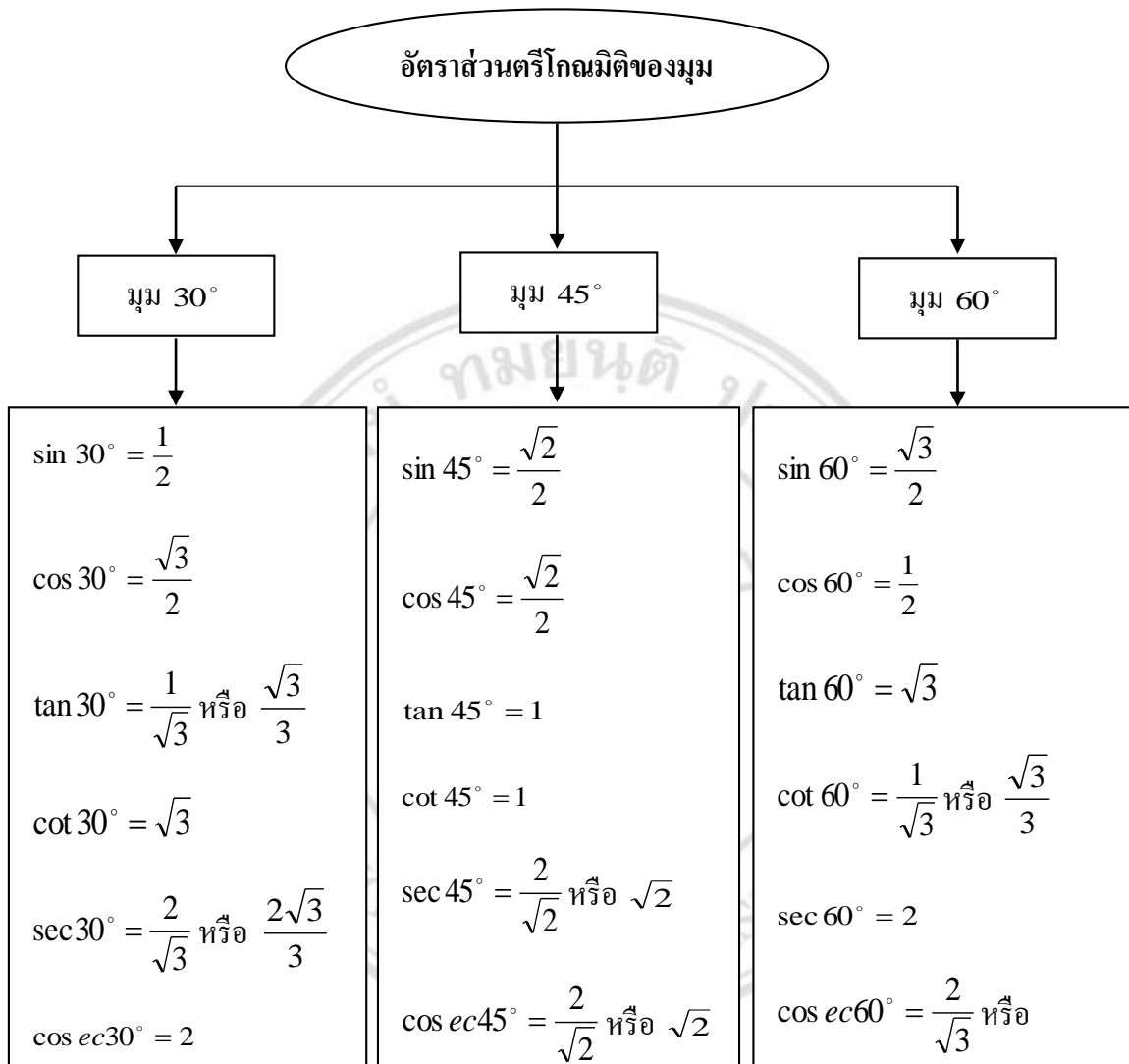
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนผังมโนคติที่ 12/1

แผนผังมโนมัติที่ 12/2

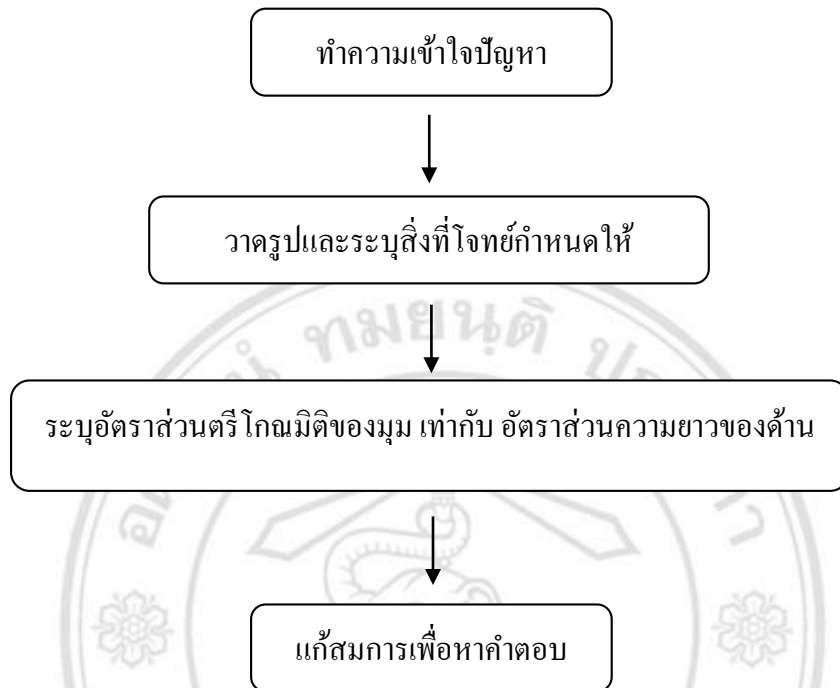

2. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 12/1 เรื่อง ส่วนกลับของอัตราส่วนตรีโกณมิติไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์ เพื่อทบทวนความเข้าใจ และสุ่มนักเรียนออกมาเฉลยหน้าห้องเรียน

3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-5 คน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันต่อจิ๊กซอว์ ตรีโกณมิติให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส หลังจากนั้นจึงร่วมกันเฉลย และกล่าวคำชมเชยกับกลุ่มที่ต่อได้ รวดเร็ว และถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนทบทวนขั้นตอนการแก้ปัญหา โดยสรุปเป็นแผนผังมโนมัติ ต่อไปนี้

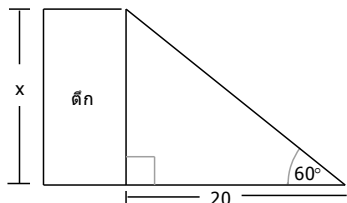
แผนผังมโนคติที่ 12/3

5. ครูแสดงสถานการณ์ปัญหาที่ 1 และสถานการณ์ปัญหาที่ 2 และซักถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้

สถานการณ์ปัญหาที่ 1 ชายคนหนึ่งมองเห็นยอดตึกทำมุม 30° กับแนวระดับ โดยยืนห่างจากตัวตึกเป็นระยะทาง 20 เมตร จงคำนวณว่าตึกหลังนี้สูงประมาณกี่เมตร

- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนจะเริ่มต้นแก้ปัญหาอย่างไร [ทำความเข้าใจปัญหา]
- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนสามารถวาดรูปและระบุสิ่งที่โจทย์กำหนดได้อย่างไร

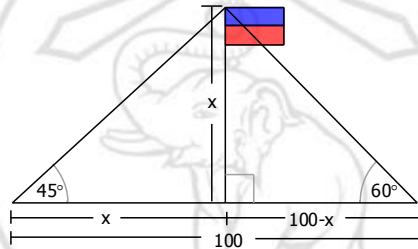

- นักเรียนจะเลือกใช้อัตราส่วนตรีโกณมิติชนิดใดในการหาคำตอบ และแสดงวิธีการหาคำตอบได้อย่างไร

[ใช้ความรู้เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติแทนเจนต์ จะได้ $\tan 60^\circ = \frac{x}{20} \Rightarrow \sqrt{3} = \frac{x}{20} \Rightarrow x = 20\sqrt{3}$]

สถานการณ์ปัญหาที่ 2 ชาวปิ่นและชาวฟางยืนอยู่คนละด้านของเสาธง ทั้งสองคนมองเห็นยอดเสาธงทำมุม 45° และ 30° กับแนวระดับ ตามลำดับ คนทั้งสองอยู่ห่างกัน 100 เมตร เสาธงสูงประมาณกี่เมตร

- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนจะเริ่มต้นแก้ปัญหาอย่างไร [ทำความเข้าใจปัญหา]
- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนสามารถวาดรูปและระบุสิ่งที่โจทย์กำหนดได้อย่างไร

- นักเรียนจะเลือกใช้อัตราส่วนตรีโกณมิติชนิดใดในการหาคำตอบ และแสดงวิธีการหาคำตอบได้อย่างไร

[ใช้ความรู้เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติแทนเจนต์ จะได้

$$\tan 60^\circ = \frac{x}{100-x} \Rightarrow \sqrt{3} = \frac{x}{100-x} \Rightarrow 100\sqrt{3} - \sqrt{3}x = x \Rightarrow (1+\sqrt{3})x = 100\sqrt{3} \Rightarrow x = \frac{100\sqrt{3}}{1+\sqrt{3}}]$$

6. ครูสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่นักเรียนไม่เข้าใจ และอธิบายเพิ่มเติม

7. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 12/2 เรื่อง ส่วนกลับของอัตราส่วนตรีโกณมิติไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์ และเขียนบันทึกการเรียนรู้ส่งในวันต่อไป

สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ 12 เรื่อง ส่วนกลับของอัตราส่วนตรีโกณมิติไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์
2. จี๊จอร์ตรีโกณมิติ

3. แบบฝึกทักษะที่ 12/1 และแบบฝึกหัด 12/2 เรื่อง ส่วนกลับของอัตราส่วนตรีโกณมิติไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์

วิธีการวัดผลและประเมินผล

1. การตรวจแบบฝึกทักษะที่ 12/1 และแบบฝึกหัด 12/2 เรื่อง ส่วนกลับของอัตราส่วนตรีโกณมิติไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียน เกี่ยวกับความกระตือรือร้นในการเรียน การตอบคำถาม ความร่วมมือและความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม
3. ตรวจสอบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

เครื่องมือการวัดและประเมินผล

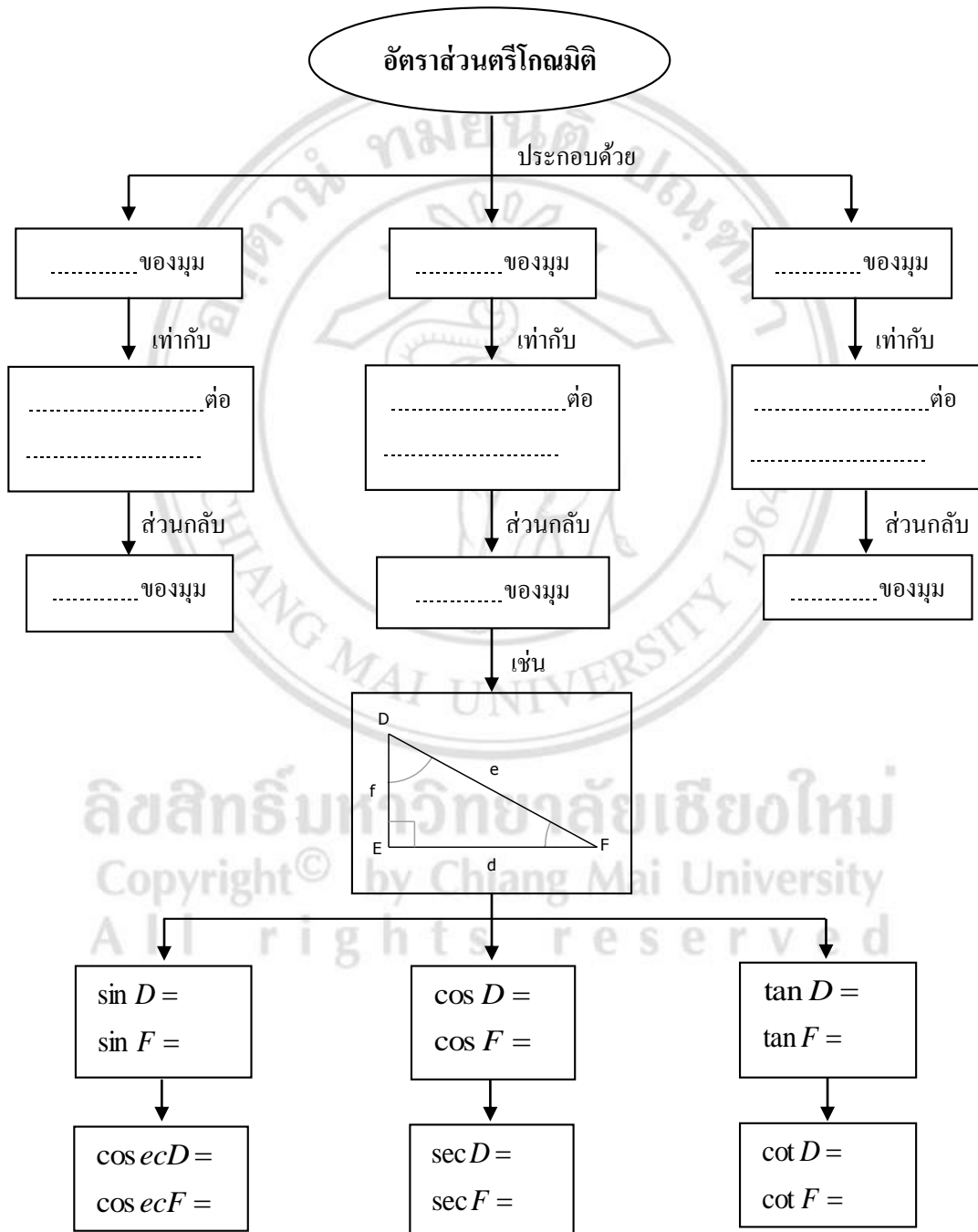
1. แบบบันทึกการตรวจแบบฝึกทักษะที่ 12/1 และแบบฝึกหัด 12/2 เรื่อง ส่วนกลับของอัตราส่วนตรีโกณมิติไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์
2. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
3. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

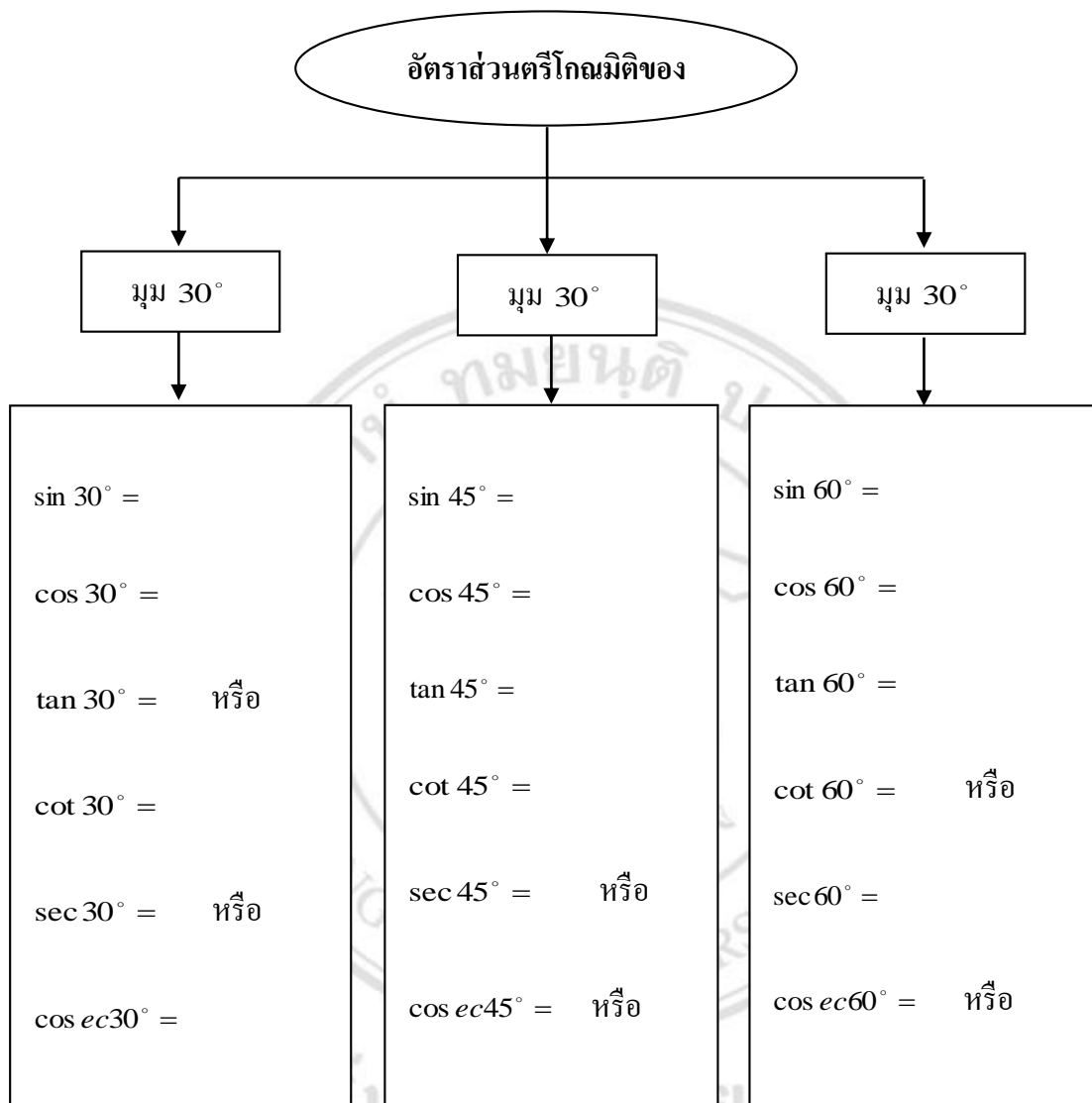
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ 12
เรื่อง ส่วนกลับของอัตราส่วนตรีโกณมิติไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์

แผนผังมโนคติที่ 12/1

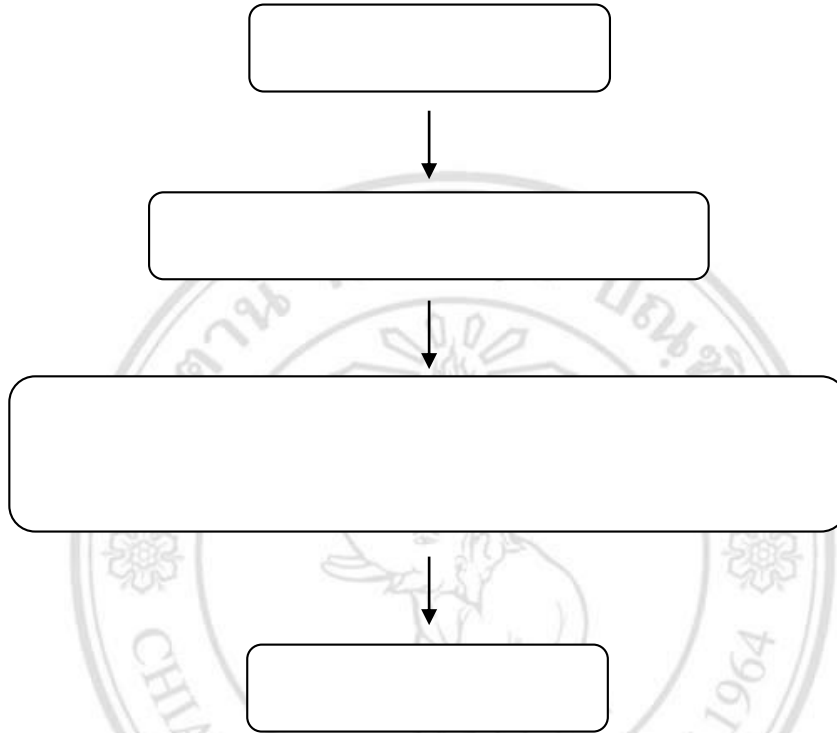
แผนผังมโนคติที่ 12/2

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ขั้นตอนการแก้ปัญหา

แผนผังโมเมนต์ที่ 12/3

สถานการณ์ปัญหาที่ 1 ชายคนหนึ่งมองเห็นยอดตึกทำมุม 30° กับแนวระดับ โดยยืนห่างจากตัวตึกเป็นระยะทาง 20 เมตร จงคำนวณว่าตึกหลังนี้สูงประมาณกี่เมตร

- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนจะเริ่มต้นแก้ปัญหาอย่างไร

.....
- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนสามารถวาดรูปและระบุสิ่งที่โจทย์กำหนดได้อย่างไร

- นักเรียนจะเลือกใช้อัตราส่วนตรีโกณมิติชนิดใดในการหาคำตอบ และแสดงวิธีการหาคำตอบได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

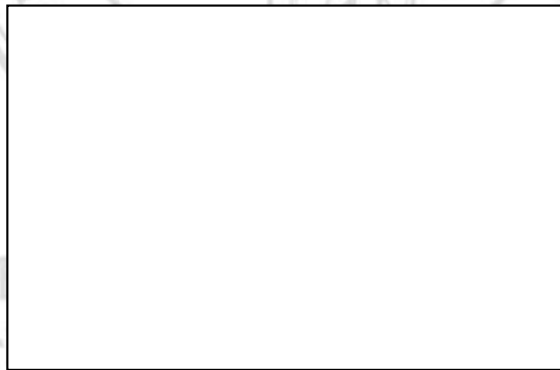
.....

สถานการณ์ปัญหาที่ 2 ชาวปิ่นและชาวฟางยืนอยู่คนละด้านของเสาธง ทั้งสองคนมองเห็นยอดเสาธงทำมุม 45° และ 30° กับแนวระดับ ตามลำดับ คนทั้งสองอยู่ห่างกัน 100 เมตร เสาธงสูงประมาณกี่เมตร

- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนจะเริ่มต้นแก้ปัญหาอย่างไร

.....

- จากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนด นักเรียนสามารถวาดรูปและระบุสิ่งที่โจทย์กำหนดได้อย่างไร

- นักเรียนจะเลือกใช้อัตราส่วนตรีโกณมิติชนิดใดในการหาคำตอบ และแสดงวิธีการหาคำตอบได้อย่างไร

.....

.....

.....

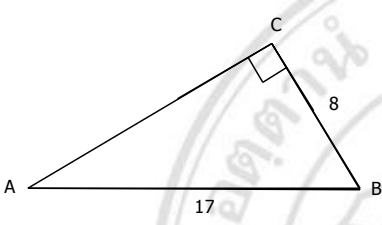
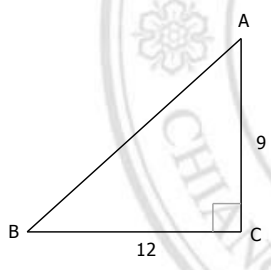
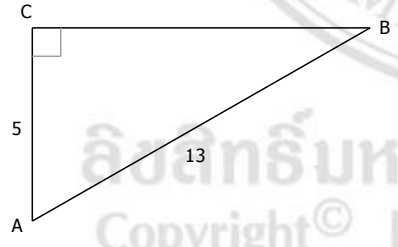
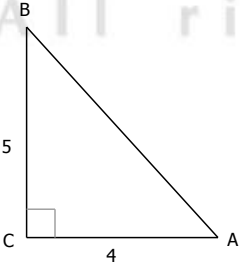
.....

แบบฝึกทักษะที่ 12/1

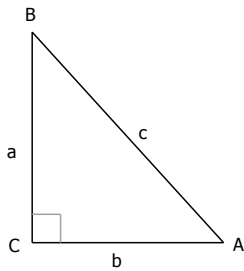
เรื่อง ส่วนกลับของอัตราส่วนตรีโกณมิติไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ตอนที่ 1 จงหาค่าไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์ของมุม A และมุม B จากรูปที่กำหนดให้

รูปตามเหลี่ยม	หาค่าของ
<p>1.</p> 	<p> $\sin A = \dots\dots\dots \sin B = \dots\dots\dots$ $\cos A = \dots\dots\dots \cos B = \dots\dots\dots$ $\tan A = \dots\dots\dots \tan B = \dots\dots\dots$ </p>
<p>2.</p> 	<p> $\sin A = \dots\dots\dots \sin B = \dots\dots\dots$ $\cos A = \dots\dots\dots \cos B = \dots\dots\dots$ $\tan A = \dots\dots\dots \tan B = \dots\dots\dots$ </p>
<p>3.</p> 	<p> $\sin A = \dots\dots\dots \sin B = \dots\dots\dots$ $\cos A = \dots\dots\dots \cos B = \dots\dots\dots$ $\tan A = \dots\dots\dots \tan B = \dots\dots\dots$ </p>
<p>4.</p> 	<p> $\sin A = \dots\dots\dots \sin B = \dots\dots\dots$ $\cos A = \dots\dots\dots \cos B = \dots\dots\dots$ $\tan A = \dots\dots\dots \tan B = \dots\dots\dots$ </p>

ตอนที่ 2 จงหาว่าอัตราส่วนที่กำหนดให้ต่อไปนี้เป็นอัตราส่วนตรีโกณมิติใด

..... $A = \frac{a}{c}$

..... $A = \frac{a}{b}$

..... $B = \frac{a}{b}$

..... $B = \frac{c}{b}$

..... $A = \frac{b}{c}$

..... $B = \frac{c}{a}$

ตอนที่ 3 จงหาค่าของอัตราส่วนตรีโกณมิติจากข้อมูลที่กำหนดให้ต่อไป

ให้รูปสามเหลี่ยม ABC มีมุม C เป็นมุมฉาก และ a, b, c เป็นความยาวของด้านตรงข้ามมุม A มุม B และมุม C ตามลำดับ

1. $\cos B = \frac{1}{3}$ จงหาค่า $\sin A, \cos A, \tan A, \sin B, \tan B$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. $\tan B = 4$ และ $a = 5$ จงหาค่า $\sin A, \cos A, \tan A$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัดที่ 12/2

เรื่อง ส่วนกลับของอัตราส่วนตรีโกณมิติไซน์ โคไซน์ และแทนเจนต์

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง จงแสดงวิธีทำ

1) ชายคนหนึ่งสูง 5 ฟุต ยืนอยู่ห่างเสาธงต้นหนึ่งพบว่าเงาของตัวเองกับเงาของยอดเสาธงทับอยู่ในตำแหน่งเดียวกันพอดี และเมื่อเหลียวมองไปที่ยอดเสาธงพบว่าเป็นมุมเงย 30° ถ้าวัดเงาของเสาธงได้ยาว $20\sqrt{3}$ ฟุต อยากทราบว่าเสาธงต้นนี้สูงกี่ฟุต

.....
.....
.....
.....

2) มดแดงยืนอยู่ริมเขื่อน โดยที่ความสูงจากพื้นถึงสายตาของมดแดงเท่ากับ 100 เมตร ถ้ามดแดงก้มมองคูเรือสองลำทอดสมออยู่ในทะเลท่ามุม 30° และ 60° ตามลำดับ จงหาว่าเรือทั้งสองลำอยู่ห่างกันเท่าใด

.....
.....
.....
.....

3) ต้นฝนมองเห็นยอดเสาธงต้นหนึ่งท่ามุม 30° กับแนวระดับ ต่อมาเดินเข้าหาโคนเสาธงเป็นระยะ 40 เมตร เขาจะมองเห็นยอดเสาธงท่ามุม 60° กับแนวระดับ เสาต้นนี้สูงเท่าใด

.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

วันที่ เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา ..... ถึง ..... น.
เรื่อง ..... เวลา ..... คาบ
ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

---

1. สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในคาบนี้

.....
.....
.....

2. สิ่งที่นักเรียนประทับใจเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในคาบนี้

.....
.....
.....

3. สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในคาบนี้

.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะในการเรียนคาบต่อไป

.....
.....
.....

5. สิ่งที่ยากจะบอกครู

.....
.....
.....

วันนี้ฉันรู้สึกว่

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

วันที่ เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา ..... ถึง ..... น.
เรื่อง ..... เวลา ..... คาบ

---

1. ความกระตือรือร้นในการเรียน

.....
.....

2. การซักถามและตอบคำถาม

.....
.....
.....

3. พฤติกรรมนักเรียนขณะที่ครูอธิบาย

.....
.....
.....

4. ความร่วมมือและความรับผิดชอบในการเข้ากลุ่มทำกิจกรรม

.....
.....
.....

5. ความเห็นของผู้สังเกต

.....
.....
.....

ลงชื่อ ..... ผู้บันทึก

แบบบันทึกผลการปฏิบัติการสอน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....ถึง.....น.
เรื่อง..... เวลา.....คาบ
จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน มาเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

---

1. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

2. ผลของการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

3. อื่นๆ

.....
.....
.....
.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

แบบบันทึกการตรวจแบบฝึกทักษะที่ 1/1 เรื่อง ทฤษฎีบทพีทาโกรัส

วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....ถึง.....น.

จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน มาเรียน.....คน ขาดเรียน.....คน

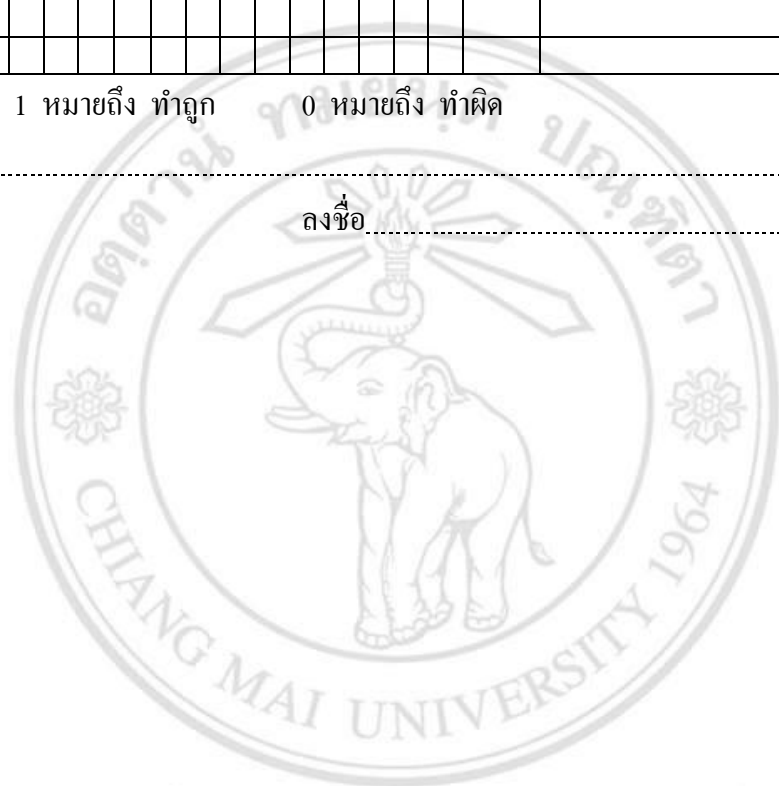
ข้อ เลขที่	1			2			3			4			5			รวม	หมายเหตุ
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	5.3		
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	
22																	
23																	
24																	
25																	
26																	
27																	
28																	
29																	
30																	
31																	
32																	
ข้อ	1	2			3			4			5			รวม	หมายเหตุ		

เลขที่	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	5.3		
33																	
34																	
35																	
36																	
37																	
38																	
39																	
40																	
รวม																	

หมายเหตุ 1 หมายถึง ทำถูก 0 หมายถึง ทำผิด

บันทึก.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ง

การคำนวณหาคุณภาพของแบบทดสอบ

1. ความเที่ยงตรง (validity)

ตารางที่ ง-1 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อในแบบทดสอบ

ข้อ ที่	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ข้อ ที่	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	
	คนที่	คนที่	คนที่				คนที่	คนที่	คนที่			คนที่
	1	2	3				1	2	3			
1	1	1	1	3	1	11	1	1	1	3	1	
2	1	1	1	3	1	12	1	1	1	3	1	
3	1	0	1	2	0.67	13	1	1	1	3	1	
4	1	1	1	3	1	14	1	1	1	3	1	
5	1	1	1	3	1	15	0	1	1	2	0.67	
6	1	1	1	3	1	16	1	1	1	3	1	
7	0	1	1	2	0.67	17	1	1	1	3	1	
8	1	1	1	3	1	18	1	1	1	3	1	
9	1	1	1	3	1	19	1	1	0	2	0.67	
10	1	1	1	3	1	20	1	1	1	3	1	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

2. ความเชื่อมั่น (reliability) หาโดยวิธีของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson : KR) ดังนี้

$$r_t = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right)$$

$$r_t = \frac{20}{20-1} \left(1 - \frac{0.85}{3.84} \right)$$

$$= 0.82$$

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเป็น 0.82

3. ความยากง่าย (difficulty) และอำนาจจำแนก (discrimination)

ตารางที่ ง-2 แสดงค่าความยากง่าย (difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (discrimination) ของข้อคำถามแต่ละข้อในแบบทดสอบ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.73	0.38	11	0.40	0.36
2	0.48	0.21	12	0.71	0.57
3	0.65	0.61	13	0.53	0.64
4	0.21	0.38	14	0.80	0.34
5	0.55	0.48	15	0.63	0.77
6	0.60	0.69	16	0.45	0.59
7	0.33	0.55	17	0.37	0.47
8	0.77	0.33	18	0.60	0.85
9	0.35	0.54	19	0.48	0.38
10	0.62	0.73	20	0.55	0.34

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

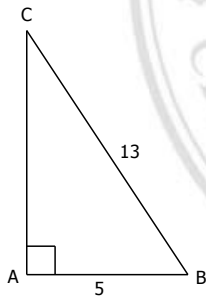
ก. $\tan A = \frac{1}{\sin A}$

ข. $\cot A = \frac{1}{\tan A}$

ค. $\operatorname{cosec} A = \frac{1}{\cot A}$

ง. ถูกทุกข้อ

2. จากรูป ข้อใดเป็นค่าของ $\cos C$

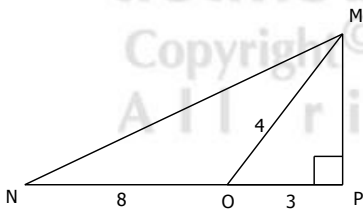
ก. $\frac{5}{13}$

ข. $\frac{12}{13}$

ค. $\frac{12}{5}$

ง. $\frac{13}{5}$

3. จากรูป MN^2 มีค่าเท่ากับข้อใด

ก. 96

ข. 121

ค. 128

ง. 146

4. ถ้า $\cot A = \frac{4}{3}$ แล้ว $\frac{3\sin A - \cos A}{2\sin A + 3\cos A}$ มีค่าเท่ากับข้อใด

ก. $\frac{5}{18}$

ข. $\frac{8}{13}$

ค. $\frac{19}{6}$

ง. $\frac{9}{17}$

5. ให้ ABC เป็นสามเหลี่ยมมุมฉาก และ $17\sin B = 8$ ข้อใดเป็นค่าของ $\operatorname{cosec}A + \cot B$

ก. $\frac{361}{120}$

ข. $\frac{375}{120}$

ค. $\frac{361}{255}$

ง. $\frac{375}{225}$

6. $\frac{\tan 60^\circ \tan 45^\circ - 8\sin 30^\circ \cos 60^\circ}{2\sin 30^\circ (\cos 60^\circ - \tan 30^\circ)}$ มีค่าเท่ากับข้อใด

ก. $\sqrt{3} - 1$

ข. $\sqrt{3} - 2$

ค. $2\sqrt{3}$

ง. $2\sqrt{3} + 1$

7. ข้อใดผิด

ก. $\sin 30^\circ = \cos 60^\circ$

ข. $\sin 45^\circ + \cos 45^\circ = \tan 45^\circ$

ค. $\sin 30^\circ + \cos 60^\circ = 1$

ง. $\sin 60^\circ + \cos 30^\circ = \tan 60^\circ$

8. ในรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก ABC ซึ่งมีมุม C เป็นมุมฉาก ถ้า $\cos A - \sin A = 0$ แล้ว $\tan A$ เท่ากับข้อใด

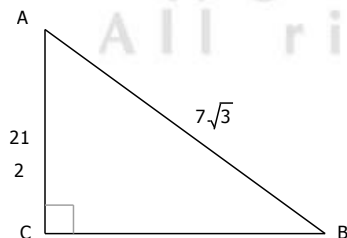
ก. $\frac{1}{\sqrt{2}}$

ข. 1

ค. 2

ง. หาค่าไม่ได้

9. จากรูปที่กำหนดให้ มุม B มีขนาดเท่ากับข้อใด

ก. 30°

ข. 45°

ค. 60°

ง. 90°

16. จากรูปสามเหลี่ยม PQR ถ้า $QR = 10$ หน่วย มุม P มีขนาด 30° และมุม Q มีขนาด 120° แล้ว ความยาวรอบรูปสามเหลี่ยม PQR เท่ากับข้อใด

ก. $10 + 10\sqrt{3}$

ข. $15 + 10\sqrt{3}$

ค. $20 + 10\sqrt{3}$

ง. $25 + 10\sqrt{3}$

17. ต้นไม้ต้นหนึ่งทอดเงายาว 20 เมตร แนวของเส้นตรงที่ลากผ่านจุดปลายเงาของต้นไม้และยอดทำมุม 25° กับเงาของต้นไม้ ข้อใดเป็นความสูงของต้นไม้ต้นนี้

($\sin 25^\circ = .4226$, $\cos 25^\circ = .9063$, $\tan 25^\circ = .4663$)

ก. 8.452 เมตร

ข. 9.326 เมตร

ค. 12.458 เมตร

ง. 18.126 เมตร

18. แม็คชีนยัวร์มีแม่น้ำซึ่งกว้าง 50 เมตร มองไปยังยอดตึกริมน้ำ ซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามคนละฟากของแม่น้ำเป็นมุมเงย 60° ถ้าแม็คสูง 180 เซนติเมตร ตึกสูงประมาณกี่เมตร (กำหนด $\sqrt{3} = 1.732$)

ก. 30.7 เมตร

ข. 45.1 เมตร

ค. 86.6 เมตร

ง. 88.4 เมตร

19. มายด์ยืนอยู่บนหน้าผาสูง 200 เมตรจากระดับน้ำทะเล มายด์วัดมุมก้มของเรือสองลำที่ทอดสมออยู่กลางทะเล ได้ 45° และ 30° ตามลำดับ จงหาว่าเรือสองลำนี้อยู่ห่างกันเท่าใด (กำหนด $\sqrt{3} = 1.732$)

ก. 173.2 เมตร

ข. 146.4 เมตร

ค. 103.5 เมตร

ง. 73.2 เมตร

20. ชายคนหนึ่งยืนห่างจากตึกหลังหนึ่งเป็นระยะ 300 เมตร มองไปที่ยอดตึก และชั้นที่ 19 พบว่าแนวของสายตาของชายคนนี้เป็นมุมเงย 60° และ 30° ตามลำดับ ความสูงตั้งแต่ชั้นที่ 19 ถึงยอดตึกเท่ากับข้อใด

ก. $50\sqrt{3}$ เมตร

ข. $100\sqrt{3}$ เมตร

ค. $150\sqrt{3}$ เมตร

ง. $200\sqrt{3}$ เมตร

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างภาพกิจกรรม

ภาพที่ ฉ-1 แสดงการทำกิจกรรมกลุ่มการแก้โจทย์ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ

ภาพที่ ฉ-2 แสดงการทำกิจกรรมกลุ่มการแข่งขันเกม

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ-นามสกุล** นางสาวเฉลิมพร ทองศรีอ้น
- วัน เดือน ปี เกิด** 5 ธันวาคม พ.ศ. 2528
- ประวัติการศึกษา** ปีการศึกษา 2550 วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2551 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ทุนการศึกษา** ระหว่างปีการศึกษา 2553 ถึง 2558 ได้รับทุนจาก โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มี
ความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.) สถาบันส่งเสริม
การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
- ประสบการณ์** พ.ศ. 2552 ครูผู้ช่วย โรงเรียนอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์
พ.ศ. 2554 – ปัจจุบัน ครู คศ.1 โรงเรียนอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ht© by Chiang Mai University
rights reserved